

នេះសាត្រាច្បាប់ក្មេង

១. នេះគឺច្បាប់ក្មេង ឱ្យអស់គ្រប់ខ្លួន	លោកគិតតាក់តែង ថែថ្លូនខុស្សាហ៍ កុំបីមើលងាយ។	ចង់ជាសត្រា តាមច្បាប់នេះណា
២. ហែអស់ក្មេងជង គ្រូលោករកហៅ	យកកាណិទាំងសង កុំទៅលេងច្ងាយ ហាក់ពុំកោតគ្រូ។	ចូរស្តាប់អភិប្រាយ ធ្វេសធ្វើរាយមាយ
៣. ទោះលោកវាយដំ សង្វាតសូត្ររៀន	ឱ្យប្រឹងខិតខំ របៀននឹងគ្រូ តាមដោយប្រាជ្ញា។	ឯងកុំមួន នមោកខ
៤. លោកមិនបន្ទោស ក្រែងត្រូវវិពាត់	បើខ្លួនប្រអុស លំបាកអាត្មា គំនិតខ្លួនឯង។	នោះឯងលោកថា ត្បិតពុំខុស្សាហ៍
៥. បើត្រូវលោកវាយ លោកគ្រូនេះកាច	ឯងទៅប្រាប់ម្តាយ កំណាចនឹងក្មេង ខ្ញុំគ្មានខុសទេ។	ថាលោកពុំឈ្ងួង លោកវាយតែឯង
៦. បពិត្រអ្នកម៉ែ ម្តេចឡើយលោកគ្រូ	កូនរៀនសព្វថ្ងៃ លោកវាយលោកដេរ លើសអស់សិស្សផង។	មិនឱ្យទំនេ ស្អប់ខ្ញុំជាងគេ
៧. រីឯមាតា កើតខឹងក្រែវក្រោធ	ស្តាប់កូនចរចា ពិរោធមានហ្នង ដោយសារខ្លួនខ្លៅ។	ដំណើរដើមទង នឹងកើតទោសឆ្គង
៨. ធម្មតាអ្នកជា	អ្នកមានប្រាជ្ញា	មិនដែលដូច្នោះ

ពុំយកពាក្យកូន	សព្វសូន្យអសុរុស ទូន្មានប្រដៅ។	ដឹងបុណ្យសក្តិយស
៩. កូន្ទិយមាត្រា មិនឱ្យអាក្រក់	ច្បាប់រៀនធម៌អាថ៌ មានមុខហ្នងសៅ ទាស់ពុទ្ធដីកា។	លោកតែងពោលដេរ កុំបាយោយោ
១០. កូនកុំអល់អែក កុំបាទូលទាស់	ធ្វើចេះជាងពេក ក្នុងពុទ្ធដីកា ស្តាប់យកពាក្យនេះ។	លើសលោកវិញណា មិនដាក់សិរិសា
១១. បារៀនឱ្យចេះ លើកមុខអ្នកម្តាយ	គ្រាន់ពីងចំណេះ ឱ្យពុកបាបា មិនឱ្យអាក្រក់។	លើកមុខសន្តាន ច្បាប់គ្រូទូន្មាន
១២. ទោះគ្រូប្រដៅ ធ្វើចិត្តឱ្យត្រង់	ដេរពោលរកហៅ កុំពោលកុហក់ ក្រពើងតវិញ។	កុំបាតកមក់ ប្រែខ្នងសម្លក់
១៣. គ្រូលោកទូន្មាន លោកមិនមានស្តាប់	ទីទៃគ្រប់ប្រាណ មិនមានស្រឡាញ់ ប្តឹងកេរ្តិ៍ឈ្មោះម្តាយ។	អស់សិស្សនោះមិញ លោកជួយបំពេញ
១៤. .... ត្បិតបានបាងង	ប្តឹងកេរ្តិ៍ឱ្យពុក ជាអ្នកប្រាជ្ញប្រាយ ពីងពាក់អាស្រ័យ។	សន្តានជិតច្នាយ ញាតិដងទាំងឡាយ
១៥. បើបាធ្វើកាច កុំដងប្រកែក	គ្រូដងមិនខ្លាច ជដេកតថ្លៃ ប្រដៅឱ្យផ្លូវ។	លោកដេរពោលវាយ ព្រះគុណថ្នាំថ្លៃ
១៦. ចាប់ពីម្តាយផ្តាំ កុំបាងងឱ្យ	ដាក់ទុកលំទាំ ធ្វើកាចមូទូ	និងលោកជាគ្រូ កោតខ្លាចលោកគ្រូ

	ដូចពាក្យមួយថា។	
១៧. ទោះលោកគ្រូធាន់ កុំដើរលេងឆ្ងាយ	អង្គុយខ្ជាប់ខ្ជាន់ រាយមាយឡើយណា ដងទឹកដុតដង។	គង់គល់ត្រៀមត្រា មើលហិបចាកស្លា
១៨. ពេលគ្រូធាន់ព្រឹក រៀបតាមលំដាប់	ស្ររៀបរអឹក លោកគ្រូព្រះអង្គ បរិស័ទក្នុងវត្ត។	វេលាថ្ងៃត្រង់ បំរើអស់សង្ឃ
១៩. ចូរបានឯអាច អស់លោកគ្រប់អង្គ	លំទោនកោតខ្លាច គង់ជាបរិស័ទ កោតខ្លាចទាំងអស់។	គោរពប្រណិបត្តិ ប៉ុន្មានក្នុងវត្ត
២០. បាខ្លាចតែគ្រូ នឹងមានដំនៀល	អស់លោកមូទូ ជៀលដល់ម្តាយនោះ ពីលោកទាំងឡាយ។	ស្រដីទ្រគោះ និងអាស្រូវឈ្មោះ
២១. ថាកូនអ្នកណា ប្រដៅថាទៅ	ប្រដៅដេរថា ប្រែជាមាក់ងាយ កូនឆ្មើយពុំជា ។	ឱ្យបង់ប្រាជ្ញប្រាយ កេរ្តិ៍ឈ្មោះដល់ម្តាយ
២២. បើបាធ្វើច្នោះ មិនចេះខ្លាចក្រែង	និងកើតអាប់យស ចាស់ទុំរាល់គ្នា ហៅប្រុសអន្ធពាល ។	កេរ្តិ៍គេនិន្ទា ក្នុងច្បាប់លោកថា
២៣. ធម្មតាជាប្រុស ឱ្យដឹងខុសគាប់	មិនឱ្យអាប់យស កុំត្រាប់មនុស្សពាល ខូចខ្លួនអាសារ។	ត្រង់ច្បាប់ធន់ស្រាល វានាំត្រអាល
២៤. បាខំចេញបួស នឹងនាំយកម្តាយ	បំពេញព្រះផ្នួស ឱ្យពុកនៃបា ប្រាំពិលសន្តាន។	ក្នុងពុទ្ធសាសនា នូវញាតិកា

២៥. បាខំប្រឹងរៀន អក្សរសត្រា	ទាំងអស់របៀន ធម៌អាថ៌ប៉ុន្មាន ប្រោសម្តាយនោះផង។	ចំណេះបាបាន ទេសនាទូន្មាន
២៦. ខ្លួនម្តាយជាស្រី ម្តាយរួចពីទុក្ខ	ពីងបុត្រពិសី សមុទ្រធ្លុះធ្លុង ដល់ត្រើយនិព្វាន។	ឱ្យអ្នកចម្លង បានរួចរំលង
២៧. មានតែអ្នកផ្អូស ក្នុងពុទ្ធសាសនា	ត្បិតបាបានបួស ចម្លងម្តាយបាន រួចដល់ត្រើយនាយ។	បំពេញសិលទាន ផលអ្នកជាស្តាន
២៨. ម្តាយសង្ឃឹមមបា ត្បិតបានបាងង	ជាបុត្រសង្សារ ជាអ្នកទៅច្ងាយ លើសលែងលោកីយ។	ប្រសើរពន្រាយ ហោមហាទូលាយ
២៩. កូន្មើយលោកថា ប្រុងរៀនអក្សរ	បួសក្នុងសាសនា ធម៌អាថ៌បាលី ទេសនាទូន្មាន។	មិនឱ្យអប្រិយ៍ តាមព្រះជិនស្រី
៣០. បើបួសជាសង្ឃ កុំឱ្យអាបមុខ	រៀនធម៌ឱ្យប្រុង រកធម៌សូត្រគ្មាន ក្រែងគេនិន្ទា។	គ្រាន់សូត្រនិងគេ (ខ) បាសកប៉ុន្មាន
៣១. គេថាច្នេះច្នោះ មកបួសនិងគេ	ចំពោះត្រង់ណោះ មិនចេះធម៌អាថ៌ បាំងផ្លិតទទេ។	ត្រង់នាមអាត្មា សូត្រធម៌កុសលា
៣២. ពិស្តារតិរោក ត្រឡប់ត្រឡិន	គេសូត្រកោក។ មិនបិនដូចគេ បែកញើសគយរ ។	ឯងធ្វើព្រងើយ បាំងផ្លិតទទេ
៣៣. បាអើយច្បាប់នេះ	បើធ្វើដូច្នោះ	ម្តាយមិនត្រេអរ

ត្បិតបាមកបួស	មិនសូវកុះក	ធម៌អាថ៌កំបាំង
	បាមិនសូវស្អាត។	
៣៤. ទៅរៀននឹងគ្រូ	បើលោកមូទូ	បាងងបានចិត្ត
លុះដល់លោកវាយ	ថាមិនអាណិត	បណ្តោយតាមចិត្ត
	ខូចខ្លួនមិនចេះ។	
៣៥. ទោះគ្រូប្រដៅ	ជេរពោលរកហៅ	កុំឯងធ្វើក្រអេះ
ដល់ខ្លួនរៀនទៅ	ពុំសូវបានចេះ	អាប័ឱនចំណេះ
	ខ្មាស់គេបូទេ។	
៣៦. កាលលោកខិតខំ	ចង់ឱ្យបានធំ	មុខមាត់នឹងគេ
ត្បិតលើខ្លួនឯង	ពុំឈ្នុងរិះរេ	ព្រោះតែលោកជេរ
	ខឹងនិងលោកវិញ។	
៣៧. ហែកូនពិសី	ច្បាប់នេះក្រក្រែក	លោកជួយបំពេញ
ចង់ឱ្យមានឈ្មោះ	កេរ្តិ៍យសនោះមិញ	ឱ្យគេស្រឡាញ់
	រាប់អានគ្រប់គ្នា។	
៣៨. ម្តេចឡើយបាងង	មិនកោតខ្លាចក្រែង	ខុសនិងមាត្រា
កោតគ្រូបាធូរ	ស្វាធូរយុស្សាហ៍	ខំរៀនធម៌អាថ៌
	តាមគ្រូប្រដៅ។	
៣៩. កោតថាមិនចេះ	វាគ្មានចំណេះ	បន្ទោសថាខ្លៅ
មិនដោយទូន្មាន	គ្រូលោកប្រដៅ	ខ្លួនឯងចោតខ្លៅ
	ពុំស្តាប់ពុទ្ធដីកា។	
៤០. បាអើយក្រវើន	ថែទាំដាស់តឿន	ទាំងអស់គ្នា
ម្តាយផ្តែផ្តាំបុត្រ	បរិសុទ្ធពុំងា	រៀនរួចដល់មហា
	បរមនិព្វានហោង។	

ចារចប់នៅព្រឹកម៉ោង៧ ថ្ងៃពុធ ៦រោង ខែភទ្របទ ព.ស.២៥៤២ គ.ស. ១៩៩៨។ សាមណេរ ចារ
ចារមិនបានស្អាតទេ ព្រោះទើបរៀនចារទេ។ បើសិនតែខុសអក្ខរាត្រ័យណាសូមជួយកែចែកខ្ញុំព្រះករុណាផង
។ សាមណេរ ចារនៅភូមិគោកស្នួល បានចារច្បាប់ក្មេងមួយខ្សែទុកសម្រាប់វត្តខ្នារ។